

עפ"ת (חיפה) 56716-08-25 - טאהר אגבאריה, נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 56716-08-25 - טאהר אגבאריה, נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 56716-08-25

טאהר אגבאריה,

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[19.10.2025]

לפני כבוד השופט זיו אריאלי

פסק דין

1. לפניי ערעור על גזר דין שניתן ביום 15.7.25 על ידי בית משפט לתעבורה בחדרה [תת"ע 10211-06-23].
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. ביום 20.11.24 הודה המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ומשכך הורשע במיוחס לו.
3. ביום 7.7.25 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. המשיבה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, והדגישה כי העבירות בוצעו חודשיים בלבד לאחר שהמערער הפקיד את הרישיון בגין תיק קודם. עוד הפנתה לעברו התעבורתי של המערער הכולל שורה של הרשעות.
4. מנגד הדגיש ב"כ המערער את נסיבותיו האישיות של המערער, את העובדה כי נטל אחריות. נטען כי המערער לא הבין שתקופת הפסילה בתיק הקודם תימנה רק החל ממועד הפקדת הרישיון. נטען כי בנסיבות העניין יש להימנע מהטלת עונש מאסר מותנה, אשר יש בו הטלת אות קין על המערער. לטענת הסנגור, הגם שמתחם העונש ההולם כולל הטלת מאסר מותנה, הרי שניתן לחרוג ממנו מטעמי שיקום. עוד ביקש ב"כ המערער כי עונש פסילה בפועל יסויג כך שיתאפשר למערער לנהוג לצרכי עבודתו.
5. אף הנאשם ציין כי לא היה מודע לפקיעת הרישיון וטען כי סבר שבתיק הקודם - עונש הפסילה הוא מיום גזר הדין.
6. ביום 15.7.25 ניתן גזר הדין. בית המשפט קמא עמד על הערכים החברתיים שנפגעו במעשי הנאשם. עוד עמד על מדיניות הענישה בעבירות של נהיגה בזמן פסילה - הנעה בין מאסר מותנה ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

7. נקבע, כי לא היה מקום לטיעונים עובדתיים מטעם המערער, אשר אין להם זכר בעובדות כתב האישום בהן הודה המערער. זאת, נוכח הוראת סעיף 40' לחוק העונשין. על פי כתב האישום, המערער היה מודע לעונש הפסילה מהתיק הקודם, עונש פסילה אותו הפר עת נהג ברכב פרטי, בצהרי היום, על אף שהיה פסול מלנהוג. משכך, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר בפועל, פסילה מלנהוג לתקופה הנעה בין 6-24 חודשים, וכן ענישה נלווית. עוד נקבע, לעניין מיקום המערער בגדרי המתחם, כי לחובת המערער 15 הרשעות קודמות בעבירות שונות, המלמדות על זלזול מתמשך בחוקי התעבורה. מנגד, התחשב בית המשפט קמא בהודאת המערער, בחיסכון בזמן שיפוטי, בזמן שחלף מאז בוצעו העבירות, וכן בעובדה כי מדובר בנאשם העובד כרופא בחדר לרפואה דחופה.
8. נדחתה טענת המערער כי יש הצדקה לסטות בעניינו מהמתחם. נקבע כי נסיבותיו האישיות מצדיקות התחשבות בגדרי המתחם, ולפיכך אין מקום להטיל מאסר בפועל.
9. נוכח האמור הוטלו על המערער העונשים הבאים:
- א. מאסר מותנה בן 4 חודשים, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה.
- ב. פסילה בפועל מלנהוג/להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 8 חודשים.
- ג. פסילת רישיון על תנאי, בת 6 חודשים ולמשך 3 שנים, לבל יעבור את אחת מהעבירות בגין הורשע או עבירה אחרת המנויה בתוספת הראשונה או השניה לפקודת התעבורה.
- ד. קנס כספי בסך 1,500 ₪.
- מכאן הערעור.
10. לטענת המערער, לא ניתן היה להטיל עליו מאסר מותנה, שכן המאשימה לא הודיעה בכתב האישום על כוונתה לעתור למאסר מותנה. נטען בנוסף כי היה על בית המשפט להתחשב בטענתו כי פעל בתום לב וסבר כי תקופת הפסילה מהתיק הקודם - החלה להימנות מיום מתן גזר הדין. לטענת המערער, העונש שנגזר עליו אינו מידתי. לבסוף, נטען כי בית המשפט קמא שגה כשדחה את בקשתו של המערער לסיוג עונש הפסילה.
11. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
12. אקדים ואציין - ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בחומרת העונש שהושת על נאשם, אלא במקרים חריגים, בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או ככל שהעונש שהוטל על הנאשם חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים [השוו ע"פ 901/22 מדינת ישראל נ' אסוווד (24.2.22); ע"פ 4302/18 בוקשטיין נ' מדינת ישראל (21.1.19)]. עניינו של המערער אינו נמנה על אותם מקרים חריגים. העונש שהוטל עליו אינו חורג מרמת הענישה המקובלת, בשים לב להרשעותיו הקודמות של המערער בעבירות תעבורה, וכן העובדה כי מדובר בעבירה חוזרת ונשנית. בהקשר זה ראו למשל רע"פ 6789/22 הראל נ' מדינת ישראל (20.10.22); רע"פ 2421/12 ברנס נ' מדינת ישראל (22.3.12); רע"פ 6231/18 זילברנג נ' מדינת ישראל (12.9.18).

13. אף לגופו של עניין לא מצאתי כי נפלה כל שגגה בנימוקי בית המשפט קמא, קביעותיו ומסקנותיו. גזר הדין מנומק כהלכה, מפורט ויסודי. לא נעלמה מעיני בית המשפט כל טענה, וגזר הדין נטוע היטב בעובדות המקרה, בדין ובפסיקה. אתייחס להלן לטענות המערער, בקיצור נמרץ.

14. הסמכות להטיל מאסר מותנה: אין ממש בטענות המערער כי היה על המשיבה להודיע מראש כי בכוונתה לעתור להטיל עונש של מאסר מותנה. בראש ובראשונה - מדובר בטענה אשר לא נטענה במסגרת טיעוני המערער לעונש בערכאה הדיונית. טענה זו עולה לראשונה בשלב הערעור (המערער אמנם טען כי אין מקום להטיל עליו עונש של מאסר מותנה, אך זאת מטעמים אחרים; אין זכר בטיעוני ההגנה לעונש לכך שעל המאשימה היה להודיע מראש על כוונתה לעתור לעונש מאסר מותנה, ממילא גם לא נשמעה תשובה של המאשימה לטענה זו, ואף בגזר הדין אין התייחסות לסוגיה אשר לא עלתה בפניו). די בכך כדי להצדיק את דחייתה.

15. מכל מקום, הוראת סעיף 15א' לחוק סדר הדין הפלילי ברורה:

"(א) (1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט.

(2) מסר התובע לבית משפט הודעה כאמור בפסקה (1), יודיע על כך בית המשפט לנאשם ולסניגוריה הציבורית."

מאסר בפועל - כשמו כן הוא. אף עיון בדברי ההסבר להצעת החוק [ה"ח הכנסת מס' 98, ע' 10 (1.11.2005)] מלמד כי כוונת המחוקק היא שבית המשפט לא יטיל עונש של מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג, אלא אם כן הודיע הנאשם שאינו מעוניין להיות מיוצג, וכי מקום בו סבר תובע שקיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם שאינו מיוצג עונש של מאסר בפועל - יודיע על כך לבית המשפט על מנת שזה יוכל לבחון אם התקיימו התנאים למינוי סנגור. עוד הובהר בדברי ההסבר להצעת החוק כי "מאסר בפועל" לצורך סעיף 15א' אינו כולל מאסר חלף קנס או מאסר שאת כולו נושא הנאשם בחופף לעונש אחר, לפי סעיף 45 לחוק העונשין (לנוסח החקיקה הסופי התווסף לשני חריגים אלו גם מאסר על אי מתן התחייבות, לפי סעיף 74 לחוק העונשין).

ר' בהקשר זה גם רע"פ 8058/12 אבו לבן נ' מדינת ישראל (12.11.12) שם נקבע כי:

"נקודת המוצא היא כי לא יוטל עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג; לשם כך נקבעה חובתה של התביעה להודיע בהזדמנות הראשונה על כוונה לעתור לעונש מאסר. כך מובטח הציווי הקבוע בסעיף 15ב'; שאחרת כאמור, ינוהל ההליך ללא ייצוג, מה שאינו ראוי, ובמישור המעשי גם יתברר לקראת סופו כי לא ניתן להטיל עונש מאסר בפועל".

16. הנה כי כן - לשון החוק ותכליתו ברורים. הם נועדו ליידע את הנאשם בדבר האפשרות כי בסופו של הליך יוטל עליו עונש של מאסר בפועל, וכן ליידע את בית המשפט בדבר אפשרות זו, לשם מינוי סנגור לנאשם, ככל שאינו מיוצג. ברי כי מאסר מותנה לעניין זה אינו מאסר בפועל. אין לקבל את הטענה לפיה מאסר בפועל הינו גם מאסר מותנה. לא זו בלבד שהטענה אינה מתיישבת עם לשונו הברורה של סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי, אלא שמשמעותה היא (נוכח הוראת סעיף 15ב' לחוק סדר הדין הפלילי) כי בית המשפט מנוע מלהטיל עונש של מאסר מותנה על נאשם שאינו מיוצג.

17. אשר על כן, אני דוחה את טענת המערער לפיה היה על המאשימה להודיע על כוונתה לעתור להטלת עונש של מאסר מותנה.

18. טענת המערער ביחס ליסוד הנפשי של ביצוע העבירה: קביעות בית המשפט קמא בעניין זה מקובלות עלי. לא היה מקום להתחשב בטענות ההגנה לעניין היסוד הנפשי, מקום בו הן לא הוכחו בראיות, ולא קיימת לגביהן הסכמה מפורשת עם המאשימה. הוראת סעיף 40' לחוק העונשין ברורה, ומקום בו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום (כמו במקרה שלפנינו) הרי שהתשתית העובדתית העומדת בבסיס גזר הדין היא זו המפורטת בכתב האישום [השוו רע"פ 1807/22 פלוני נ' מדינת ישראל (16.3.22); רע"פ 1127/18 נג'ב נ' מדינת ישראל (13.2.18)]. בדין דחה לפיכך בית המשפט קמא את טיעוני ההגנה באשר למידת הבנתו של המערער באשר למועד ממנו תימנה תקופת הפסילה. 19. סיוג עונש הפסילה: לא מצאתי כל שגגה בהחלטת בית המשפט קמא, אשר דחה את בקשת המערער לסייג את עונש הפסילה ולאפשר את נהיגתו של המערער לעבודה. ראוי כי סיוג עונש הפסילה ייעשה רק בהתקיים נסיבות מיוחדות - אשר אינן מתקיימות בענייננו. סיוג הפסילה בעניינו של המערער ירוקן למעשה מתוכן את עונש הפסילה, ויבטל את משמעות הסנקציה המוטלת על המערער ואת האפקטיביות שלה. הסיוג המבוקש (לנסיעות של המערער לעבודה) - אינו מפחית ואינו מצמצם את מידת המסוכנות הנשקפת מהמערער, ואשר בעטיה נפסל מלנהוג. יוזכר בהקשר זה, כי לטענת המערער - את העבירות מושא הליך זה, הוא ביצע בעת שהיה בדרכו לעבודה (פרוטוקול הדיון בבית המשפט קמא מיום 7.7.25, ע' 8 ש' 24).

20. נקודה אחרונה, בטרם חתימה - בטיעוני עתר ב"כ המערער לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. אף דין טענה זו להידחות. אציין בהקשר זה כי לא הובאו בפני בית המשפט קמא כל טענות או ראיות המלמדות כי המערער השתקם, או על קיומו של "סיכוי של ממש" לשיקום [ור' בעניין זה סעיף 40ד' לחוק העונשין, וכן רע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18)]. אציין, כמעט בבחינת למעלה מן הצורך, כי עניינו של המערער אינו מלמד על שינוי מחשבתי או רגשי לאירוע העבירה; המערער לא עבר כל תהליך טיפולי, ומשכך לא הובאה בפני בית המשפט קמא כל עילה המצדיקה סטייה ממתחם העונש ההולם אותו קבע בגזר הדין.

21. סיכומי של דבר: גזר הדין שניתן בעניינו של המערער - ראוי ומידתי. העונש שהוטל עליו הולם בנסיבות העניין, ולא נפלה בו כל שגגה. הערעור נדחה לפיכך.

ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ו, 19 אוקטובר 2025, במעמד הצדדים.